

Vörös Lobogó

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam, 4038. szám

Péntek, 1958. február 21.

4 oldal, 20 bani

Hazánkba érkezett a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának küldöttsége

TEMESVÁR. Az Agerpres tudósítójának telefonjelentése:

Csütörtökön délből érkezett a Román Népköztársaságba a Magyar Népköztársaság kormány- és pártküldöttsége, amely a Román Népköztársaság kormányának és a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének meghívására baráti látogatást tesz hazánkban.

A küldöttséget Kádár János elvtárs, a Politikai Iroda tagja, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, államminiszter vezeti. A küldöttségben részt vesznek a következő elvtársak: Apró Antal, az MSZMP KB Politikai Irodájának tagja, a minisztertanács első alelnöke, Kállai Gyula, a Politikai Iroda tagja, az MSZMP KB titkára, államminiszter, a Hazafias Népfront elnöke, Szirmai István, az MSZMP KB tagja, az MSZMP KB agitációs és propagandaszervezője, Németh Károly, az MSZMP KB tagja, a Csongrád-megyei pártbizottság titkára, Sebess István külügyminiszterhelyettes, Keleti Ferenc, a Magyar Népköztársaság bukaresti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. A küldöttséget szakértők és a magyar sajtó képviselői kísérik.

A küldöttséggel együtt érkezett Ion Popescu elvtárs, a Román Népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A kürtösi állomást, ahol a testvéri magyar nép küldöttei álltak a hárt és román földre léptek, a Magyar NK és a Román NK állami zászlóval, a Román Munkáspárt címerét viselő vörös zászlókkal díszítették. Az állomás-épület homlokzatára Kádár János, Münnich Ferenc, Gh. Gheorghiu-Dej és Chivu Stoica elvtárs arcképeit helyezték. A szeretett vendégeket román és magyar nyelvű üdvözlő jelszavak fogadták.

A vendégek fogadására megérkeztek a következő elvtársak: Mogyóros Sándor, az RMP KV Politikai Irodájának tagja, a Minisztertanács alelnöke, Aurel Mainas külügyminiszterhelyettes, Alexandru Vasiliu altábornagy, a harmadik katonai tartomány parancsnoka, Caius Frantescu, a külügyminisztérium protokollnöke.

Jelen vannak Ioan Beldean, a Temesvár tartományi néptanács elnöke, Eugen Petruțiu, az RMP Arad rajoni bizottságának első titkára, Ștefan Onița, az Arad rajoni néptanács elnöke, párt- és állami aktivisták, dolgozók, a román sajtó képviselői.

A különvonat, amely a Magyar NK kormány- és pártküldöttségét hazánkba hozta, délből tízenként órákban érkezik a kürtösi állomásra. A peronon zenével és zászlóval felsorakozott diszszázad tiszteleg.

A magas vendégeket leszállásukkor a fogadásukra érkezett hivatalos személyiségek melegen üdvözlöik. A dolgozók hosszasan eljénzik a testvéri magyar nép küldötteit. Kádár János és Mogyóros Sándor elvtársak összelebegnek. A zenekar eljátsza a Magyar NK és a Román NK állami himnuszát. Kádár János elvtárs Mo-

gyóros Sándor elvtárs kíséretében el-
lép a diszszázad előtt.

A Temesvár tartományi néptanács végrehajtó bizottságának és a Temesvár tartományi dolgozók nevében Ioan Beldean elvtárs üdvözlöi a magas vendégeket és arra kéri őket, hogy a barátság és a vendéglátás jeléül fogadják el a hagyományos kenyeret és sót.

Kádár János vesz a két nemzeti viseletbe öltözött ifjú által kínált kenyérből és sóból, megköszöni azt és örömet fejez ki, hogy látogatást tehet a Román Népköztársaságban.

Indulás Temesvárról a főváros felé. Kádár János elvtárs és Mogyóros Sándor elvtárs a vonat ablakában.

Kádár János elvtárs tolmácsolja a Magyar Népköztársaság dolgozóinak testvéri üdvözlését és rámutat arra, hogy Békéscsabán való átutazásakor a békéscsabai dolgozók arra kérték, hogy tolmácsolja a Temesvár tartományi szomszédainak meleg és baráti üdvözlésüket.

Ezután a pionirok egy csoportja virágcsokrokat nyújt át a kedves vendégeknek. Néhány percen keresztül román nemzeti viseletbe öltözött fiatal műkedvelők román és magyar népi táncokat mutatnak be a magyar nép küldöttei előtt. Kis műsorukból nem hiányzik sem a Perinița, sem a csárdás.

Kádár János elvtárs és a küldöttség többi tagja jelvényeket ajánlanak fel a fogadásukra érkezetteknek, a táncosoknak és a pioniroknak.

A tömeg, éljenze mellett a különvonat a küldöttséggel Arad felé indul el. Itt a küldöttség fogadására megjelentek a következő elvtársak: Toma Adam, az Arad városi pártbizottság titkára, Irímie, Simandan, az Arad városi néptanács elnöke, párt- és állami aktivisták, a kulturális élet képviselői és számos dolgozó.

A város lakosságának nevében Toma Adam elvtárs köszöntötte a vendégeket és kifejezte meggyőződését, hogy látogatásuk hozzájárul a román és magyar nép barátságának elmélyítéséhez, a béke megszilárdításához.

Válaszában Kádár János elvtárs a magyar kormány- és pártküldöttség nevében megköszönte a baráti fogadást és tolmácsolta a szocializmus ügyéhez hű magyar dolgozók testvéri üdvözlését.

— Meggyőződésünk — mondotta Kádár János elvtárs —, hogy elmúltak azok az idők, amikor a népek ellenségei egymás ellen uszítottak a román és magyar népet. Meggyőződésünk, hogy barátságunk tiszta, árnyékmentes, igazi barátság. Azért jöttünk drága elvtársak, hogy megerősítsük ezt a lélekbeli fákad barátság-

got népeink, népi köztársaságaink érdekében.

A küldöttség tagjai Kádár Jánossal az élen ezután barátságosan elbeszélgettek a fogadás megjelent dolgozókkal. Ünnepi hangulatban a sokaság éljenze mellett megindul a vonat és Temesvár felé folytatja útját.

A város nagyszámu lakósa, román, magyar, német, szerb dolgozók fogadják a temesvári állomáson a testvéri magyar nép küldötteit és kifejezésre juttatják meleg baráti és testvéri érzéseiket.

A küldöttséget Isac Martin elvtárs, az RMP Temesvár tartományi bizottságának első titkára és Vasile Botezatu elvtárs, a városi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke üdvözlötte. Az állomás előtti téren a temesvári dolgozók részvételével nagygyűlést tartottak.

A nagygyűlést Teodor Has elvtárs, az RMP Temesvár városi bizottságának első titkára nyitotta meg.

Isac Martin elvtárs üdvözlötte a testvéri magyar nép szeretett küldötteit.

A nagygyűlés több ezer résztvevőjének hatalmas éljenze mellett kezdte beszédét Apró Antal elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Politikai Irodájának tagja, a minisztertanács első alelnöke.

A beszédet többször félbeszakította a résztvevők erőteljes tapsa és éljenze, akik hosszasan tüntettek a két nép közötti barátság, a szocializmus építésének sikere, a béke megvédése mellett.

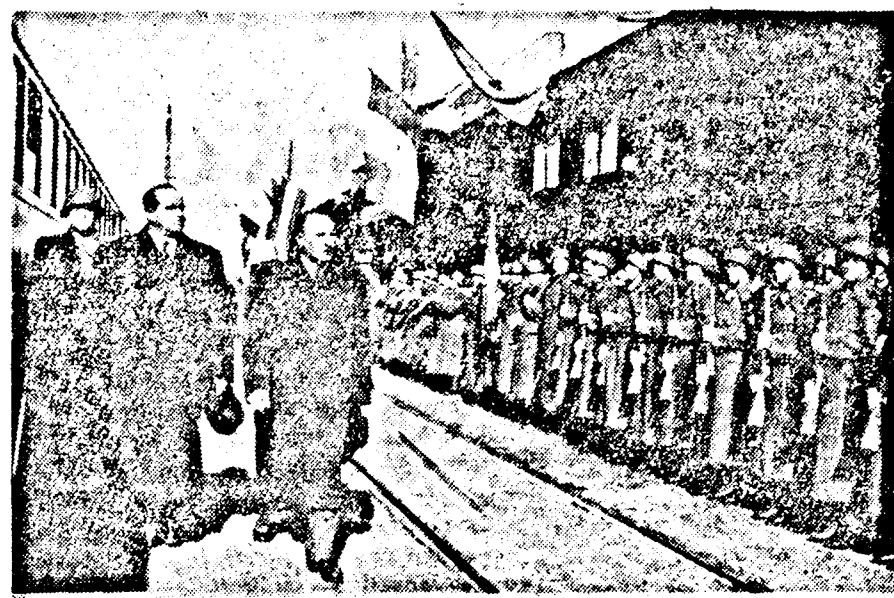
A temesvári állomás előtti téren a résztvevők tömegéből kiváltak a német, magyar, szerb és román kultúregyüttesek, amelyek az együtt-lakó nemzetiségek táncait és román népi táncokat mutattak be. Mintegy az együtt-lakó nemzetiségek és a román nép közötti barátság jelképeként a táncosok egyetlen nagy körbe álltak és kezükben tartották a zászlókat. A magyar kormány- és pártküldöttség tagjai és a fogadásukra érkezett elvtársak elhagyják az emelvényt és maguk is részt vesznek a táncban.

Kézfogások, üdvözlések után a küldöttség tagjai ujból elfoglalják helyüket a különvonatban, amely Bukarest felé viszi őket.

Kádár János és Mogyóros Sándor elvtárs a vasuti kocsik ablakából vesznek búcsút a peronon megjelentektől. Pionirok egy csoportja átnyújtja a küldöttség tagjainak vörös nyakendőket, a küldöttség tagjai pedig jelvényeket adnak cserébe.

Míg el nem hagyják Temesvár tartományt, Isac Martin és Ioan Beldean elvtárs kísérik a vendégeket.

Temesvár tartomány valamennyi állomásán a különvonat áthaladása-
kor számos munkás, dolgozó parasz-
t, párt- és állami aktivista melegen
üdvözlötte a Magyar Népköztársaság
kormány- és pártküldöttségét.

Kádár János elvtárs Mogyóros Sándor elvtárs kíséretében ellép a felsorakozott diszszázad előtt.

Szívüöl jövő meleg fogadtatás tartományunk székhelyén

Ünnepi külsőt öltött a temesvári állomás épülete ezen a napon. Fe-

nyőgályából font füzérekkel, a Magyar Népköztársaság és a Román Népköztársaság állami lobogóival, valamint vörös lobogókkal díszítet-

ték az állomásépület homlokzatát. A lobogók fölé a két baráti ország párt- és állami vezetőinek arcképeit helyezték el. A város és az egész tartomány dolgozóinak köszöntését fejezte ki a kifüggesztett román- és magyar nyelvű jelszó: „Melegen üdvözlöljük a testvéri magyar nép küldötteit!”

Délután két óra előtt már nagy tömeg gyűlt össze az állomás peronján. Megjelentek a tartományi és városi pártbizottság, valamint a tartományi és városi néptanács

küldöttei. De a hivatalos személyiségekön kívül nagy számban jöttek el a város lakói is, hogy jelenlétükkel kifejezésre juttassák a baráti ország vezetői iránt érzett rokonszenvüket.

Amikor délután két óra után a különvonat bejött a temesvári állomásra és a vendégek — Kádár János elvtárs vezetésével — kiszálltak a kocsikból, a jelenlévők közvetlen, meleg baráti fogadtatás-

nak lehettek szemtanúi. Pirosnakendős pionirok léptek a vendégek elé, hogy virágcsokrokkal üdvözlöljék őket.

A kölcsönös szívélyes üdvözlés után a vendégek megjelentek az állomás előtti téren felállított disz-

emelvénnyen, hogy köszöntsék a város dolgozóit.

Az ünnepség során tartományunk dolgozó népe nevében Isac

Martin elvtárs, a Román Munkáspárt tartományi bizottságának első titkára mondott megleghangú beszédet.

A baráti ország párt- és kormányküldöttségének nevében Apró Antal elvtárs, az MSZMP Központi Bizottsága Politikai Irodájának tagja, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány első alelnöke szólott az egybegyűltekhöz.

A szívüöl jövő, közvetlen beszédek, a vendégek tiszteletére bemutatott rövid műsor, majd a vendégek és vendéglátók közös népi tánc-
a jelképesen is kifejezésre juttatta a két ország népeinek összeforrt-

ságát, testvéri barátságát.

Igaz bardtók között a mélyről jövő érzések kifejezésére elég egy keresetlen, egyszerű mozdulat, egy közvetlen pillantás, vagy mosoly. A magyarországi vendégeknek a temesvári dolgozókkal való talál-

kodása bővelkedett az ilyen jelenetekben. Ilyen felejthetetlen jelenet volt a bucsu pillanata is, amikor lelkes pionirok nyújtották fel az induló vonat ablakából búcsút intó vendégeinknek a feltűnő örvös pionir nyakkendőt, a legértékesebb ajándékot, amit pioniraink népünk kedves vendégeinek adhat-

ak.

A magyar kormány- és pártküldöttséget vivő különvonat el-

hagyja Temesvár ünnepi-
zött állomását és elindul az ország szíve felé, de az ünnepség, két testvéri nép barátságának sok-

kalmondó megnyilvánulása, felejthetetlen marad minden résztvevő számára.

Az aradi állomáson

Ünnepi díszbe öltözött az aradi állomás. Az épület homlokzatán a Magyar Népköztársaság, a Román Népköztársaság állami lobogói, valamint vörös zászlókat lobogtat a szél a verőfényes napsütésben. A központi csarnok piros vászonnal borított bejárata fölött Marx, Engels, Lenin képe, két oldalán pedig Gh. Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, Kádár János és dr. Münnich Ferenc elvtársak portréja. Zöld fenyőfonal övezi a homlokzatot s nagy piros táblákon jelmondatok hirdetik a két nép testvéri összefogását.

Az üzemek, gyárak és szövetkezetek dolgozói, az iskolák tanulói, munkások és értelmiségiek ezrei várják a peronon népünk kedves vendégeit, a Magyar Népköztársaság kormány- és pártküldöttségét.

A vasuti műhelyek és a G. Dimitroff üzem juvószekerekre felváltva pattogó ritmusu indulókat játszik.

Az ünnepség során tartományunk dolgozó népe nevében Isac

arcára pirt varázsolnak a várakozásteljes pillanatok.

Az idők mérő óramutató már nincs messze a délutáni egy órától, amikor méltóságteljes lassusággal megérkezik az állomásra a vendégeket hozó különvonat. Ezernyi kéz intogat, ezernyi torok kiált eljente, — a román nép hagyományos vendégszeretetének kifejezése-
képpen.

Megérkeztek Aradra hazánk kedves vendégei!

Mintha meglevenedne ujjáépült állomásunk oszlopsoros peronja. Kalapokat, sapkákat lengetnek az emberek. Hangok, kiáltások, jelmondatok hallatszanak mindenütt.

Városunk dolgozói nevében Toma Adam elvtárs, a Román Munkáspárt Arad-
városi bizottságának titkára üdvözlötte a baráti magyar nép küldötteit.

A szívélyes fogadtatásért Kádár János elvtárs mondott köszönetet. Kemény, férfias kézfogások jel-

képezik a két testvéri népköztársaság szoros barátságát.

Pirosnakendős pionirok, jövőnk reményesei, tiszteletük és szeretetük jelképeként virágcsokrokkal drasztik el népünk vendégeit.

A testvéri barátság melegtől átjárt fogadtatás után az állomás ünnepi vigalom színhelyévé válik. Nemzeti viseletbe öltözött fiatalok roponak összeleltelve román és magyar népi táncokat.

Az idő hamar elroppen s a vendégek már a vonatból integetnek. Lassan forogni kezdenek a vagon kerekét s az állomás peronján állók kalapot, zsebkendőket lengtetnek és hosszasan tapsolnak.

Szeretett vendégeink különvonata tovább indul Aradról. Utirány: Temesvár.

Chivu Stoica, Emil Bodnăraș és Avram Bunaciu elvtárs baráti látogatást tesz több ázsiai országban

Chivu Stoica elvtárs, a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke, Emil Bodnăraș, a Minisztertanács alelnöke és Avram Bunaciu külügyminiszter kíséretében március és április folyamán baráti látogatást tesznek India Köztársaságban, a Kínai Népköztársaságban, a Burmai Unióban, a Vietnámi Demokratikus Köztársaságban, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban és a Mongol Népköztársaságban, az illető országok miniszterelnökeinek és kormányainak meghívására.

(Agerpres).

Kenyérrel, sóval, hagyományos vendégszeretettel

Innen is, onnan is előbukkant egy-egy embercsoport. Valamennyien a vasútállomás felé tartanak. Alig múlt délelőtti 10 óra és a kürtösi állomáson máris sokan

gyűltek össze, hogy népünk ősi szokása szerint, kenyérrel és sóval fogadják a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának küldöttségét, amely Kádár János elvtárs vezetésével baráti látogatást tesz hazánkban.

Eljöttek a községi kollektív gazdaság és a mezőgazdasági társul-

ás tagjai és még sokan mások Kürtösről, valamint a környékbeli községekből, jalaokból, hogy kifejezésre juttassák azokat a bensőséges kapcsolatokot, amelyek a román népet a baráti magyar nép-

hez fűzik.

A nap arany sugarai berágyo-
ják a tájat. Az állomás peronjái-

nak homlokzatát a Magyar Népköztársaság és a Román Népköztársaság állami lobogói s vörös lobogók díszítették. Az állomás peronján lévő óra mutatója lassan a tízenkénti felé halad. Mindannyian örömmel várják a vendé-

geket.

Csakhamar feltűnik a különvo-

nat.

Lassan, méltóságteljesen gördül be a vonat az állomásra. Még meg sem áll, amikor a vendégek a vonat ablakából integetve fogadják az üdvözlőket.

Pontosan déli tízenként órákban lépnek hazánk földjére a magyar vendégek. A körülállók tapsviharral köszöntik a magyar nép küldötteit. Sok meleg kézszorítással, öleléssel üdvözlöik egymást a vendégek és a vendéglátók.

Mogyóros Sándor elvtárs, a Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának tagja üdvözlöi a román földre érkezett magyar kormány- és pártküldöttségét. Megöleli, megcsókolja Kádár elvtársat és a küldöttség többi tagját.

Néhány meleg üdvözlő szó után felhangzanak a magyar, majd a román állami himnusz akkordjai. Ezután Kádár János és Mogyóros Sándor elvtársak ellépnek a diszszázad előtt.

Beldean Ioan elvtárs, a Temesvár tartományi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke népünk hagyományos szokása szerint kenyérrel és sóval kínálja Kádár János elvtársat, aki megköszöni a szívélyes fogadtatást.

Pionirok csoportja veszi körül Kádár elvtársat és a küldöttség többi tagját. A kürtösi 1. és 2. számú iskola pionirjai virágcsokrokkal kedveskednek. Kádár János elvtárs átveszi a virágcsokrokat, miközben barátságosan megsimogatja a pionirokat.

Népi zenekar akkordjai csendülnek fel. Egymást követik a román és magyar népi táncok. Kéz a kézben többen bedőlnek a sorba. Ropják a táncot.

Gyorsan repülnek a percek és elérkezik az indulás ideje. A kürtösi és a környékbeli integető bucsuznak az Arad felé gördülő különvonat ablakain kihajló vendégeiktől.

Kádár János elvtárs az aradi állomáson, a mikrofon előtt.

Vidáman ropják a táncot a temesvári állomás előtti téren.

A szovjet hadsereg napja előtt

FEGYVERBARÁTSÁG

Csendes, szomorkás januáröregi nap volt 1945-ben. A román hegyvidék ezred a Tátra vidékén rendezte be állásait, Turipoli község mellett. A szorosba még az előző napon új német gyalogsági és tüzérségi egységek készültek be magukat. Valamelyik kemény, konok és dőlő-fős germán koponya — a szidlingrádi "rugalmas visszavonulás" óta ki tudja hányadszor — készítette elő a "haldokló csapást". A német hadseregben már bomlásnak indult a fejelem, erőltetve védekezés, s még eredményesebb harci mozdulatok közepette már alig-alig tartották kezükben a szoros. S mivel ezt annyira fontos gócnak tartották, hevenyében összpontosították tüzérségi és gyalogsági egységeket vezényelték ide. Egész délután jöföttek csendben, ásták be magukat a hegyoldalba.

A román hadsereg a balszárnyon, a szovjet hadsereg a jobbszárnyon készült támadni...

Az este is olyan szomorú volt, mint a nappal. Az ég szakadozott palástján gyenge fényűl lekelődött egy-egy piciny csillag, s a délutáni sebes szél enyhé juvallat viddotta fel. Volt ebben a némaságban valami feszült, valami idegesítő.

Az éjszaka észrevétlenül jött, letelepedett a tátra. Távolról harangszócskák keletkeztek magától a szélről. Ebben a nagy csendben úgy hatott, mint messze pénzék csendése. A hegyoldalt tarkító jenyek, mintha megborgonak volna kisse, halkak, dallamosan rezzentették össze tüleveleiket. A fegyverek úgy lapultak a kioldott árkokban, mint pihenő szörnyek.

Hajnali három óra körül bőmből kezdte a német ágyúk.

Az ágyugolyók ujijogoa szeltek a levegőt. Puskaroszlag és égett fű kesernyés illata terjengett a levegőben. Hol itt, hol ott robbant egy-egy srappell. Becsapott a közeli község házainak tetelére. Deszkaszilánk fröcskölődött szét és eszernyi darabokra az egykor n... gondolat beillesztet ablakszemek. Pusztított az emberi vihar, házak, sorsok, életek kusza utjait bogozta még jobban össze, vagy tépte el végérvényesen. A hegyoldalon géppuska kattozott.

Ta-ta-ta-ta... Rövid sorozatban szórtá gyilkos golyóit.

Hahn József, a 38. román vadászegység szanitéca egy járgányt lapult. Onnan bámult bele az ébrevessző hegyecsúba, amelyen orr- időkörökben fények villogtak és füstcsomók szálltak az ég felé.

Ugattok kutyák... mormolta fogai között. De mozdulni nem mert, hiszen az ágyúk, géppuskák, gyors-tűzűek kereszte-hosszába kaszálták a völgybejárót.

A halálra sebzett, s most pillanatnyi lélegzetvételnyi időt nyert, boszszú itélt hiltéri fenevad gyilkos kezekkel, indulatos, szilaj fupákat jászolt a háború ágyúcsúcsa orgonáján. Néha már úgy látszott, hogy ezek az utolsó akkordok, de a következő percekben ismét feltörtek a bőmből az ágyúk, de ebben az öblös, idegépő hanghullámba rekedt tónusok vegyültek, s úgy hat óra felé már csak itt-ott vakillant nagy-nyorvidéket a géppuska.

A völgy szárdái feltűntek az első német katonák.

S ebben a pillanatban a jobbszárnyon előbukkott a szovjet fegyverek. Több száz ágyú, egyszere, több száz kutyusa megállás nélkül. Talán fél-órát ropogtak a féltelmes jenyerek, amikor n... hurrah kiáltással a szovjet gyalogság áttört a völgybejárót.

Hahn József szökdéscsúcsa ugrálta át a gránát-tölcsereket, s betért a tábori körhözba. Volt itt mindenféle sebesült: orosz, román és magyar.

A sárokan valaki nagyokai nyögött. Odament hozzá. Román katonát. Súlyos sebesült. A homlokából szivárgott a vér. Áttört a kölesen, s vékony erecskében csorgott végig az arcán.

— Az isten verje meg őket — rándult el a szája — meghalok.

Hahn részvétel nézte.

— Dehogy halsz, vigyázok én rád!

— Ah... — legyintett a katona és behunyta a szemét. Hahn sebtiben friss kötetést tett a sebre, majd társával, Nicolaeval vették a hordágyat és indultak ki a csataterre.

A szovjet katonák záróüvz alá vették a németeket, s a gyalogság már mélyen bent járt a szorosban. Hahn, meg társa hol hasoncsúszva, hol cserjések tövében lapulva igyekezett előre, összeszedni a sebesülteket. Már jó mélyen bent jártak a szorosban, amikor vonagló katonák jöttek fel egy szikla mögött.

— Tovább — kiáltott feljűk a sebesült.

Hahn odaugrott, majd társával ráfekettkék a hordágyra. A katona mellén piros volt az ing, arca sápadt, fájdalom ömlött el kifejezésén.

Csuszva-kuszva megindultak a tábori körház felé.

Egy szikla mögött bujtak elő, amikor valaki úgy elkapta Hahn lábát, hogy nyomban hasra-vágódott. Abban a pillanatban rövid sorozat surrogott el a feje felett. Ijedten megfordult, s látta, hogy egy német katona tüzel rájuk. A lábát a sebesült szovjet katona rántotta meg utolsó erőfeszítéssel, s most dultán, lecsüngő karral feküdt a hordágyon. Ezzel mentette meg az életét.

A szikla mögött gyilkosan, trgal-mat nem ismerően meredt rájuk a német géppisztolyos. Ha megmozdul, ujból tüzet okád. Ha úgy marad, akkor is vége. Hirtelen, ösztönösen, minden ok nélkül eljűtülte magát.

A cső eltűnt a szikla mögött. Ekkor hirtelen mozdulattal behúzt a hordágyat a szikla védelme alá, megcsavarta kézigrántját és átdobta a tuoldatra.

Vad ordítás harsant fel, s a ravaszra görbült kéz örökre oda-jagyott.

Sietve, menekülve igyekeztek ter-hükkel a körház felé. Mire beértek, a sebesült már nem mozgott, úgy tet-szett, hogy lélekzete is ki-kihagy.

Az orvos nyomban kezélsébe vette és mindent elkövetett, hogy meg-menisse az életnek.

A támadás során a németeket ki-szorították a szorosból, s a hajnali támadást követő napon a bágyadt napfényben Hahn és raita kívül mé-több hosszú sárokat ástak az el-esetteknek. Este mély álomba zu-hant, de másnap az első dolga volt sebesülte felől érdeklődni, aki meg-mentette az életét.

— EIP?

— Melyik, kit keres? — kérdezte az orvos.

— Azt a szöke fiút, akit tegnap hoztunk mellővéssel.

— Keresse meg...

Hahn végigbotorkált a hordágyak és tábori ágyak között, míg végre nagynehezen megtalálta, akit keresett.

A beteg bágyadtan tekintett rá, de szemében jellobbant valami, amiből Hahn azt olvasta ki, hogy ez a kato-na halás nek, amiért nem hagyta elvérezni.

— Hiszen ő is megmentette az életemet — gondolta magában, — s nekem ugyanannyira hűdsnak kell lennem neki, mint ő nekem.

Aztán többször elődugott hozzá. Sokáig ült ágya mellett és nézte sá-padt arcát. A seb nagyon megvisel-te. Sokszor félrebeszél, s amikor éber volt, szemgödréből fényesen ug-rott elő a tekintete.

Talán két hét telt el a csata óta. Az ágyúk messze a Tátrán túl mo-rajoltak. A sebesült jól érezte magát a egyszercsak megszólalt. Fel-emelte kezét s önmagára mutatott:

— Szász — majd kérdőn tekintett Hahnra.

— Jozsi! — ismételte ugyanazt a mo-zulást Hahn.

Szász a kezét nyújtotta. Forró volt ez a kéz. Lehet a láztól, de az is lehet, hogy mástól.

Sokáig fogták egymás kezét, most már nem fűrkészve, kióncsian víz-szálgaták egymást, hanem úgy, mint igazi barátok — jegyverbarátok.

A háború befejezése után még egyszer találkoztak Szászval. A debreceni országúton meneteltek hazafelé. A város peremén egy szov-jet teherkocsi húzott el mellettük. Szász a kocsi tetén ült. A nagy tö-megben is megismerte Hahn.

— Jozsi! — kiáltott le a kocsiról, s a következő percben teljes erővel verte a szöfőr fűlkéjét, hogy dőljon meg.

Megölelték, megcsókolták egymást.

— Nu, kadd? (Hová mész?) — kérdezte Szász.

— Domal (Haza) — ez a szó egy-szerre bukkott ki belőle, mint rég el-fojtott vágy, amely hosszú idő után gátakat szakít le.

Favész volt, derűs tavasz. Az or-szágot mellett jutó távúró drótkon ismét megjelennek a fecskék. A fű frissen, zölden sarjadt ki az drokpar-ton. Katonadok jöslányait kapta szárnyára a selymes szél...

Mindent Hahn József, a Solida-ritátele asztalosipart szövet-kezet teremtést fektetése mondta el nekem a minap.

— Gondolt-e azóta sokszor Szászra?

— Nagyon sokszor.

— Nem tudja, hova való?

— Emlékszem, amikor azt mondta, hogy: cseljabiszki. Nem volt lehetősé-günk a címcserére s így nem is levelezhetünk.

Cigarettdíjardól leveri a hamut. Reszket a keze. Valahonnan nagyon mélyről indulhatott el ez a remegés, az emlékek tárházából, amelynek bur-kán mindig rést üt a képzetet, vala-hányszor felidézi ezt a találkozást.

Most is ez történt, azért reszket a keze, mint akkor, ott az országúton, amikor előltek némán, hangtalanul, csak a szemük mondta el a hűk hely-lyett azt a szót, ami mindennél szen-tebb és melegebb: barátom.

Odalép az ablakhoz. Sokáig áll mozdulatlanul. Rögöndöl, Szászra, a jegyverbaratra...

Böszörményi Zoltán

Kimagasló eredmények

A kürtösi CFR műhelyek munká-sai és mesterei kezdeményezésére február 15-én a Vasutas Nap tisz-teletére ünnepi műszakot szervez-tek. Az ünnepi műszak jól sikerült, különösen a lakatosok értek el ki-magasló eredményeket. A Muresan Mihai vezette csoport például, (a-melyben Bojdar Emil, Suciu Ioan és Messinger Sebastian dolgozik) 105 százalékkal haladta túl napi előirányzatát. Tudoman Ioan cso-portja (Deac Traian, Miesnița E-a-zar IMSZ-tagok) 75 százalékos teljesítést ért el. A Catana Tran-dafir által vezetett csoport (Mure-san Florea és Nadaban Gheorghe dolgozókkal) 68 százalékkal teljesi-tette túl tervadatát.

A fentemlítt eredményekhez nagyban hozzájárultak a kisegítő műhely dolgozói is, mint Doba Emil és Mocuta Gheorghe II. ko-vácsok, Mihai Petru és Rosca Petru asztalosok, Maris Florea és Hoda-jeu Petru csoportvezetők, akik ide-jében előkészítették a szükséges anyagot, valamint a cserealkátré-szeket.

A kürtösi vasutasok aznap este a munka befejezése után össze-je-vetelt tartottak, amelyen megjelent Secan Stefan, a községi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, Toma Iuliana, a községi pártalap-szervezet titkára is. Az összejöve-tel alkalmával megemlékeztek a griviceai vasutasok hősi harcáról.

Iscacu Petru, levelező

Jól működő agrotechnikai kör

Kovaszinon agrotechnikai kört szerveztek, amely Ciobotea Ilie tanár vezetésével a kulturotti-hon keretében működik. A felirat-koztatás rendszeresen részt vesz-nek az előadásokon és megbeszélé-seken, mert tudják, hogy az ott ta-nultak nagyban elősegítik majd gyakorlati munkájukat. Az előadá-sokat rendszeresen és mindenkor érthetően, könnyű nyelvezettel tart-ják. Azért, hogy a hallgatók job-ban elsajátíthassák az anyag elmé-leti részét, az előadások idején do-kumentációs anyagokat használnak, diafilmet vetítenek.

Lamos Ioan, levelező

Testnevelés és sport

Nemzetközi röplabda mérkőzést rendeznek ezévbén Aradon

Az előző évekhez viszonyítva, 1957-ben a röplabdaspont nem fejlődött Aradon. Amíg ugyanis 1956-ban 11 fiú és 7 női csapat vett részt a kü-lönböző rendezvényeken, addig 1957-ben számuk hétére, illetve háromra csökkent. Ennek a visszafelé fordulásnak elsősorban a röplabda szakbizottság volt az oka, amely nem fejtett ki eredményes munkát. Az üléseket rendszerlenül tartották, nem igye-keztek a sportközösségek munkáját összehangolni, s arra sem töreked-tek, hogy a sportközösségeket er-deményesebb, alaposabb tevékenységre ösztönözzék. Az aradi sportközössé-gek közül így 1957-ben csak az In-dagrar, a Dinamo-Tüzoltók, a Voin-ta és az Egységügyi szakiskola tá-mogatta megfelelően ezt a sportágot.

Kovács István elvtárs, a röplabda szakbizottság ifjúsági osztályának szervezője elmondja, hogy ezévbén máris sokkal kedvezőbb a helyzet.

Több sportközösség máris meg-alakította röplabda szakosztályát, a mondotta Kovács elvtárs, — s ezek között megemlíthetjük a Libertatea, a TEBA, a Muresul, az Electrica és a kissententiklósi Banatul neveit. Ez

évbén az aradi röplabda kedvelő kö-zönségnek nemzetközi mérkőzésben is lesz része: a nyár folyamán vala-melyik magyarországi vidéki csapat játszik majd az UVA (Amte). A-osztálybeli csapatával. Ezenkívül március 8. tiszteletére női röplabda torna megrendezését tervezzük, amelyen az aradi Voința, a temesvári Stința, egy-egy szatmári, nagyváradi, nagy-szalontai és lugosi csapat vesz majd részt. Fiu csapatok részére is ren-dezünk röplabda tornát espedig május 1. tiszteletére, amelyen városi válo-gatott csapatok szerepelnek. Arad vá-logatottján kívül Temesvár, Nagyvá-rad, Kolozsvár, Déva, Torda, vagy Szászsebes válogatott csapatai szere-pelnek majd ezen a tornán. A közel-jövőben megkezdődnek a küzdelmek a városi bajnokságban is, ahol a fiuk-nál 11, a leányoknál 6 csapat vesz majd részt.

Elmondotta Kovács elvtárs azt is, hogy a röplabda sport utánpótlása fejlesztése érdekében a Pionirpalota keretében Biró Béla elvtárs vezetésé-vel röplabda-iskola létesült, amely-nél célja, hogy már egészen fiatal korban megkezdhesse a gyermekek-kei ezt a sportágot.

Március 2 kupa-mérkőzésen

UTA—UVA (Amte) II 3:0 (2:0)

Több mint 500 néző állta körül az UVA (Amte) alaposan ázott pályáját, hogy szemtanúja legyen a néptanács képviselőválasztások tiszteletére rendezett kupamérkőzések első talál-kozáinak.

Henagar játékevető sípjelére in-dult a labda kétszer 45 perces utjá-ra. Az UVA (Amte) II csapata ve-zeti az első támadást, majd végé-rvényesen az UTA játékeai veszik át

a kezdeményezést. Kiss kapuja előtt súrún támad parázs helyzet, de a csatárok sokat könnyelműsöködnek. Az első gólt Tirlea szerezte a 26. percben, a 37. percben pedig Metz-kás távoli zsinorlövése akadt meg a hálóban. A második félidőben az UVA csaknem teljes csapatát, az UTA pedig 5 játékos cserélt. A mérkőzés 3. és egyben utolsó gólját szintén Tirlea szerezte.

Sakk

Kürtösi CFR—Kisiratosi kollektív gazdaság 5 és fél : 5 és fél

Az elmúlt napokban a kisiratosi kollektív gazdaság kezdeményezésére sak-versenyt bonyolítottunk le, amelyen a kürtösi CFR műhelyek és a kisira-tosi kollektív gazdaság legjobb sak-

kózi vettek részt. A verseny — kö-zömelegedésre — döntetlenül végző-dött, espedig 5 és fél:5 és fél arány-ban.

Néhány sorban

Az országos válogatottak Európa-Kupájának küzdelmeire az eddigi ki-lenc ország mellett, újabb 5 ország, espedig Ausztria, Svédország, az NDK, Törökország és Csehszlovákia jelentette be részvételi óhaját. Ezzel a benevezett országok száma 14-re emelkedett. A közeljövőben várható Magyarország, Olaszország, Jugo-szlávia, Norvégia és Portugália bene-vezése is. Mint ismeretes, az angol és francia labdarúgó szövetség, ér-tellettől távol tartja magát az igen érdekesnek ígérkező kupa-mérkőzé-sektől.

Hazánk válogatott teremtőzilabda csapata, rövidesen elutazik Berlinbe, a világbajnokság színhelyére. A VB szervezőbizottsága hazánk válogatott-ját a második csoportba sorolta, Csehszlovákia, Magyarország és Iz-land mellett.

Kedden, Ausztrália uszójainoksa-gán, a 15 éves John Konrads 440 yardon és 400 méteres gyorsúszás-

ban 4:21,8-as idővel megdöntötte sa-ját világcuscsát. A fiatal uszójainok, nem kevesebb, mint hat uszósában világbajnok.

Amanban Marokkó labdarúgó vá-logatottja 3:1 (2:0) arányú győze-lmet aratott Sziria válogatottja felett. A délamerikai vizilabda-torna dön-tőjében, az Argentina—Brazília kö-zötti találkozó 6:6 arányú eldöntel-lennel végződött.

A Pártkabinet

közi, hogy pénteken, február 21-én délután 5 órakor a következő párt-oktatási formák propagandistái ré-szére tartanak előkészítő: esti tan-folyam I. és II. évfolyam, az RMP története, a marxizmus-leninizmus alapjai I. és II. évfolyam, az SZKP története I. és II. évfolyam, poli-tikai gazdaságtan I. és II. évfolyam.

Példamutató ifjumunkás

Gheorghe Docmanov IMSZ-tag,

a városi közüze-mek villamos ko-csiszójában dolgo-zó Vasilé Roaita brigád vezetője,

90 óra helyett 60 óra alatt tekercselt egy AEG típusú motort. Brigádja elnyerte az élmun-kás zászlót.

HÍREK :: KÖZLEMÉNYEK

A „DECORATIVA” kisipari termelőszövetkezet értesíti a közönséget, hogy alkalmazottak részére részletfizetésre vállal szobafestést és mázolást

A munkálatokat gyorsan és pontosan végzi. Érdeklődjék a szövetkezet központi irodájában, Lenin ut 25. (telefon: 10—65).

A „COOPMETAL”

kisipari termelőszövetkezet Avram Iancu tér 10. szám alatt megajátja motorképkár, kerékpár és varrógép javító műhelyét

Fizessen elő a VÖRÖS LOBOGÓRA

Keresünk felvételre fényező butorasztalost, csiszoló gépen dolgozó szakmunkást, finomabb butor-munkára „Május 1” szövetkezet Arad, Pasteur utca 15

Fehérnemű hónap

Az Ipari Termékeket Árusító Helyi Kereskedelmi Szervezet tüzleteiben gazdag választék áll a fogyasztók rendelkezésére különböző ágnye-műnek, asztalneműnek, valamint testi fehérneműnek való textil áru-ból, mint: zefír, gradel, puplin, dezzalin stb.

A HÉT FILMJEI

DÓZSA GYÖRGY: február 26-ig: BAKARUHABAN (magyar film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Dé-l-előtt 10 és 12 órakor matiné.

NICOLAE BALCESCU: február 27-ig: GODZILA (japán film). Elő-adások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Délelőtt 11 órakor matiné.

HERBAK JANOS: február 28-ig: MOULIN ROUGE (szines angol film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

I. L. CARAGIALE: február 23-ig: FEL A FEJJELE (szines magyar film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

IFJUSÁGI MOZI: február 23-ig: MIKOLKA, A KIS HOS (szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAXIM GORKIJ (Mikolka): febu-rán 23-ig: DON JUAN (francia film).

SOLIDARITATEA (G4): február 23-ig: A RUMJANCEV UGY (szovjet film). Előadások: hétköznap: 5 és 7

A Fierarul gyár színjátászó

csoportja

vasárnap, február 23-dn

délután fél 6 órakor

a kereskedelmi és szövetkezeti dolgozók szakszervezetének tervében

(Közlekedés utja 93) színe hozza a

MÉZESKALÁCS-ot

Emőd Tamás és Szirmai Albert háromfelvonásos mesejátékát

Jegyeket elővételben a jegyirodában (AGES), valamint előadás előtt a pénztárnál

KOLLEKTIV GAZDASAGOK ES MEZOGAZDASAGI TARSULASOKI Kössetek szerződést minél nagyobb területen természetesen bándi fajta dohányra.

Ezzel 20—30.000 lej hektáronkénti jövedelmet érhetnek el.

A bándi fajta dohány átvételi ára:

minőség: I. II. III. IV. V.

lej/kg: 15 13 12 10 6

Azok a kollektív gazdaságok, melyek több évre kötnek szerződést leg-alább 5 hektár területre, a fenti alapárakon kívül a következő ártöb-b-letet kapják:

minőség: I. II. III. IV. V.

lej/kg: 3 2,60 2,40 2 1,30

Azok a mezőgazdasági társulások, melyek több évre kötnek szerződést legalább 5 hektár területre, a fenti alapárakon kívül a következő ár-többletet kapják:

minőség: I. II. III. IV. V.

lej/kg: 2,25 1,95 1,80 1,50 0,90

Ezenkívül a dohánytermesztők a következő előnyökben részesülnek:

1. A kollektív gazdaságok minden 100 kiló átadott dohány után 1,3 kiló, a mezőgazdasági társulások pedig 1,2 kiló gyapofonalat vá-sárolhatnak állami áron.

2. Állami áron vásárolhatnak műtrágyát és építkezési anyagot.

3. A dohánytermelők ingyen kapnak:

— vetőmagot,

— kártevők elleni védőanyagot,

— technikai utmutatásokat.

4. A dohánytermelők a mezőgazdasági bank révén hektáronként 800 lej előleget kaphatnak a dohányból bevetett területek után, a-melyre szerződést kötöttek.

5. Azok a kollektív gazdaságok, amelyek dohányraktárt óhaita-nak építeni, hosszulejáratu kölcsönt kaphatnak 1 százalékos kamata, amelyet évi részletekben, a dohánytermés átadásával egyidőben kell visszafizetni.

Az Állami Román Színház

műsora:

Péntek, február 21-én este 7 órakor

(a TEBA klubtermében): Masca lui

Neptun.

AUREL CIUPE, az RNK kiváló festőművészének kiállítása megle-kínthető kedden, pénteken és vasár-nap 10—13 és 16—19 óráig az Aradi Tartományi Múzeum képtár-nak helyiségeiben.

Néptanácsi képviselőválasztások előtt

Találkozók a peremvárosokban

KISSZENTMIKLÓS N. Balcescu kultúrthónában 400 román és magyar választópolgár gyűlt össze, hogy meghallgassák Salagar Eugenia és Radu Domnica képviselőjelölt beszámolóját és megbeszéljék velük a választási közös dolgait. A 206. és a 207. számú választókerület lakói legelőször az utak rendbehozataláról beszéltek, kérték a közvilágítás megjavítását. A Scinteia utcában az átjáró hidak is javításra szorulnak. A Frumosa és a Majkov utcát azért volna fontos kikövezni, mivel a rossz út megnehezíti az áruszállítást a szövetkezetbe.

A 208. számú választókerületben Tóth Pál találkoztott jelöltjeivel. Itt is az utak rendbehozatalát kérték, valamint szótartottak, hogy meg kellene javítani a kasszaintézkedést a német iskola udvarában a kút.

A BERNAT ANDOR gépjavító központban Stanculescu Gheorghe képviselőjelölt tartott találkozót. Ezekben a napokban a találkozókon száz meg száz javaslat hangzik el. Az egyik kisebb, a másik nagyobb fontosságú, de mindegyik a város szépitéséhez, a dolgozók életének jobbátételéhez járul hozzá. A 81. számú választókerületben megtartott találkozó Stanculescu elvtársnak elmondották a választók, hogy a Kogalniceanu utca és a Dimitrov út közötti részen, 200 méter szakaszt aszfaltolni kellene. Téli út nagy a sár, nyáron nagy a por. Ez az utca különben aszfaltozott, csupán egy kis rész maradt kikövezve, mely már nagyon rongálódott. Többen kérték azt is, hogy jó volna autóbusszjáratot indítani végig a Dimitrov utcán egészen a December 30. gyárig. A választók közül többen javasolták, hogy a Kogalniceanu utcában a közeműszervezet meg jobban a szeméthordást.

Valamennyi találkozó a néptanácsi képviselőjelöltek iránti bizalom jegyében folyt le.

KÖZÖS CÉLÉRT, — KÖZÖS ERŐVEL

Néhány napja úgy havazott, mint ha el sem akarna állni tavaszig. A hó hideget is hozott. Ilyenkor mindenki szívesen ül otthon a meleg szobában. Szerda délután mégis sokan igyekeztek a Fabius utcai iskolába. Itt találkozott választóival Morschl Julianna, a 159. számú városi választókerület képviselőjelöltje.

Családias, meleg hangulatban kezdődött a találkozó. Voltak, akik azért jöttek, hogy jobban megismerjék jelöltjüket, mások azért, hogy már jóelőre gondjaira bizzák mindazokat a kívánságokat, közérdekű javaslatokat, amelyek elintézéséhez a néptanácsi képviselőjelölt segítségét is igénylik.

A NEPI DEMOKRACIA FRONTJA TEMESVAR-TARTOMÁNYI TANÁCSANAK FELHÍVÁSABÓL

Tartományunk megvalósításaiból

★ A Resicai Fémipari Kombínatban új részleget építettek és most építik át a Siemens-Martin kemencéket. Vörösló üzembehelyezték a platina-hengerműt. Aninán átépítették a Gheorghe Gheorghiu-Dej aknát. Resicán új öntőde, az ócskavas osztályozásra új munkacsarnok, a topolci Magheru gyárban hasonlóképpen új munkacsarnok épült.

★ A tartományi helyiipar, amelynek több mint 25 vállalata van, az itt dolgozó munkakollektívák erőfeszítései eredményeként az elmúlt évben a globális termelési tervet 110 százalékra, az árutermelési tervet pedig 112 százalégra teljesítette.

★ A kisipari termelőszövetkezetek ma csaknem 14.500 szövetkezeti tagot egyesítenek 53 szövetkezeti egységben, amelyek az elmúlt ében tulajdonították mind a globális, mind az árutermelési tervet.

★ Tartományunk vállalataiban az 1947. évről viszonyítva a munkatermelékenység közel 30 százalékkal emelkedett.

★ A tartomány hét rajonja teljes szövetkezetesítve van. Jelenleg a szövetkezeti egységek a tartomány mezőgazdasági területének 62,2 sz-

zalékát foglalják el és a parasztszázalék 64,1 százalékát egyesítik. Az állami gazdaságok területét is hozzászámoltva a szocialista szövetkezeti szektor a tartomány mezőgazdasági területének 75 százalékát öleli fel.

★ 1951-hez viszonyítva 1957-ben 62 százalékkal növekedett az áruforgalom, a kereskedelmi hálózat pedig csupán az elmúlt esztendőben 263 új egységgel bővült.

Közlemény

a Kölcsoni Gazdasági Segélynyújtási Tanács mellett működő, mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési állandó bizottság III. üléséről

A Kölcsoni Gazdasági Segélynyújtási Tanácsban résztvevő országok mezőgazdasági kérdéseket foglalkozó gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési állandó bizottsága február 11. és 15. között tartotta meg harmadik ülését Szófiában.

Az ülésen a következő országok küldöttei vettek részt: Albán Népköztársaság, Bolgár Népköztársaság, Csehszlovák Köztársaság, Német Demokratikus Köztársaság, Lengyel Népköztársaság, Román Népköztársaság, Magyar Népköztársaság és Szovjetunió. Megfigyelői minőségben részt vettek a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság küldöttei is.

Az állandó bizottság megvitatta a munkacsoportok és az 1957-ben megtartott értekezlet eredményeit és ezekkel kapcsolatban ajánlásokat dolgozott ki. A bizottság megvitatja azokat a kérdéseket, amelyek összefüggnek a Kölcsoni Gazdasági Segélynyújtási Tanácsban résztvevő országok távlati mezőgazdasági fejlesztési terveinek egybehangolására szolgáló anyagok elkészítésével és a mezőgazdasági technika fejlesztésével. A bizottság határozatokat hozott továbbá az állatbetegségek leküzdésének leghatékonyabb módszereiről és egy állatorvosi kérdéssel foglalkozó állandó munkacsoport megszervezéséről. A munkacsoport kiváló felkészültséggel szakemberekből fog állni. A bizottság megvitatja a mezőgazdasági növényfajta kipróbálási módszereivel kapcsolatos kérdéseket, valamint a tagállamok közötti fajta- és termelési kérdéseket is. Megvitatják továbbá több más kérdést, köztük a gyapjútermelés növelésének és minőségének megjavításának kérdését, a műtrágya, állatölőanyag és más trágyafajták felhasználásának és a trágyázás gépesítésének kérdését, a gyümölcs- és zöldségtermelés, a szőlőszőlés és a zöldségtermelés fejlesztésének, a gyümölcs- és zöldségfeldolgozás, a szállítási és tárolási kérdéseket.

Az állandó bizottság III. ülésén több jelentést és ajánlást vizsgáltak meg a következő problémákról: az élelmiszeripari műszaki fejlődésének irányait, az élelmiszeripari gépek és berendezések szabványosítását, a tagállamok élelmiszeripari fejlesztési célzó távlati tervének egybehangolását. Hasonlóképpen megvitatják a Nemzetközi Mezőgazdasági Folyóirat szerkesztőbizottságának tevékenységét és az ennek további megjavításával összefüggő kérdéseket.

Rudas Aladár

Egy közgyűlés margójára

Beszámoló az aradi ARTEX szabóipari termelőszövetkezet 1957. évi tevékenységéről

Február 19-én, szombán tartotta meg évi közgyűlését az Arlex szabóipari termelőszövetkezet a Kulturpalota nagytérben, amelyet a szövetkezet dolgozói zsúfolásig megtöltek.

A vezetőtanács 1957. évi beszámolója — amelyet Geszti György elvtárs, a termelőszövetkezet elnöke olvasott fel, — az elmúlt év folyamán elért kiemelkedő eredmények mellett, nem hallgatta el a felmerült hiányosságokat sem, bár — amint az a későbbiek során kitért — a beszámolóban nem sikerült minden kérdésben rámutatni a lényeges hibákra.

Az eredmények elérésében jelentős része volt a pártalapszervezetnek, amely állandó segítséget nyújtott mind a vezető tanácsnak, mind pedig a termelőszövetkezet összes dolgozóinak a termelési és az üzem életében felmerült egyéb kérdések megoldásában.

Az elmúlt évi feladatokat 1957. december 7-ig teljesítették; éspedig az átlagos termelési tervet 109,84, az árutermelési tervet 107,33 és a szállítási tervet 104,21 százalékkal. A választóterületen csak a férfi-konfektó és a fehérnemű-konfektó osztályok teljesítették, sőt túl is lépték. Az értéktérvel valamennyi osztály túlhaladta, egyedül az V. fehérnemű konfektó osztály teljesítette csak 99,05 százalékkal.

Míg tehát az értéktérvel általában 9,84 százalékkal túlteljesítették, a választóterületen csak 95,46 százalékkal sikerült megvalósítani.

A munka termelékenységére az előző évről (1956) viszonyítva 24,26 a dolgozók átlagkeresete 25,49 százalékkal emelkedett, ami azt jelenti, hogy nem volt meg a kellő összhang a munka termelékenysége és az átlagkereset béralapja között.

A dolgozók javaslatai nyomán egész sor technikai-szervezési intézkedést fogantatosítottak, amelyek jelentősen hozzájárultak a termelékenység növeléséhez, az önköltség csökkentéséhez. Egyes üzemosztályokban több fejlett munkamódszer alkalmazását és számos új gépet helyeztek üzembe. A minőségi munka általános százalékarányszáma 98,16 — a termelőszövetkezet fennállása óta most érték el először ezt a szintet. Sokan tüntek ki a termelésben: munkások, mesterek, technikusok 1957-ben. 24 elismert jelvényt osztottak ki, 52 szövetkezeti tag kapott diplomát és 92 dolgozó avatták elismertté.

Az elmúlt évben több mint 8 millió lej tiszta jövedelmet könyvelt el a termelőszövetkezet, mely összegből 919.459 lej osztanak ki a tagok kö-

zött. Ez azt jelenti, hogy a szövetkezet jövedelmessége 1957-ben kétszeresére emelkedett, az 1956-os évvel szemben. A legkisebb osztalék — a tagok évi keresete szerinti 600 lej, a legnagyobb meghaladja az 1500 lejt.

Mindezek azt mutatják, hogy az ARTEX szabóipari termelőszövetkezet munkaközössége jól dolgozott az 1957. évben.

Most pedig nézzük, mik voltak a legszembetűnőbb hiányosságok és honnan eredtek ezek? Vizsgáljuk meg közelebbről a figyelem kérdését. Több mint 1600 nap igazolatlan hiányzást tartanak nyilván. Ha hozzászámítjuk a mesterek által könnyen engedélyezett néhány óras kimaradásokat, a tíz-husz perces késéseket, a termelésből flymódon kiesett órák alatt 2000 ruhát, vagy 20.000 inget készíthettek volna. Keresték-e az ilyen tetemes kárt okozó figyelemelcsúszást? Tették-e valamit, a

Rajonunk dolgozó parasztsága — a párt útmutatását követve — az ősz folyamán ráért a mezőgazdasági szövetkezetesítésnek útjára. Községeinkben és falvainkban egymásután alakultak az új mezőgazdasági társulások, növekedtek a meglévő és sok-sok dolgozóparaszt lépett a mezőgazdasági társulások formájába: a kollektív gazdaságokba. Erre büszké lehetünk. Ez igazolja a szocialista mezőgazdaságítás vonzóerejét és azt, hogy a dolgozó parasztságot az évek folyamán meggyőződtek arról, hogy így többet termelhetnek, s növelhetik saját jólétüket.

A föld közös megművelésére alakult mezőgazdasági termelőszövetkezetek absztrakt formái, amelyekben a föld, a jószágok és a termelőeszközök nem kollektív tulajdon, hanem azok a társult parasztságot egyenlő tulajdonban maradnak. A mezőgazdasági társulásokba tömörült dolgozó parasztságnak nemcsak a terméshozam növelése áll érdekében, hanem az is, hogy minél nagyobb közös anyagi alapokat teremtsenek. Hogyan lehet nagyobb eredményt elérni, közös anyagi alapokat teremteni a mezőgazdasági társulásokban? Ehhez három fontos tényező szükséges: közösen végezni a mezőgazdasági munkát, közös tulajdon létesíteni és harmadszor: aki belépett a társulásba, az álljon be egész földterületével és ne föltsávon felelősséggel gazdálkodást.

A mezőgazdasági társulások gazdasági-szervezeti megerősítéséért

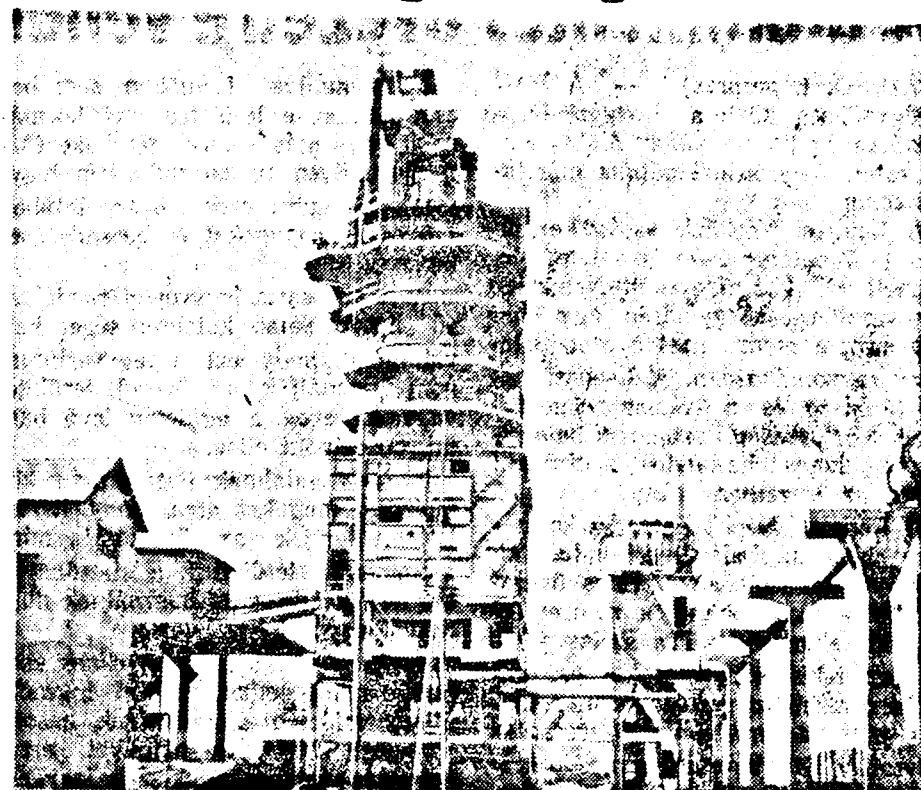
Rajonunkban számos példa bizonyítja, hogy ott, ahol a társulásba tömörült dolgozó parasztságot elégették a lent említett három követelménynek, nemcsak a mezőgazdasági termelés növelésénél érték el eredményeket, hanem szépen gyarapodott az oszthatatlan alap is.

A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy azok a társulások ahol a vezetőtanács és a tagság az alapszabályzat előírása szerint dolgozott, szép eredményeket értek el. A miket-laki Muresul társulat példaképpen állíthatjuk rajonunk valamennyi társulása elé. Ebben a társulásban a földet közösen egy tagban dolgozták, az átlaghozam arányában osztották el a termést és nagy figyelmet fordítottak az oszthatatlan alap növelésére is. A miket-laki társulásba tömörült dolgozó parasztságot ma már igas állatokkal, mezőgazdasági felszerelésekkel mondhatnák közös tulajdonuknak. A kurtosi Augustus 23 mezőgazdasági társulás oszthatatlan alapja már 14.582 lej, a sofronyai Infratirea társulásé 13.950 lej. Még számos példát sorolhatnánk fel, amelyek azt igazolják, hogy a legtöbb mezőgazdasági társulásban komoly figyelmet fordítottak a szervezeti-

gazdasági megerősítésre. Ezt tükrözik a most folyó közgyűlések is. Ezek a közgyűlések hagyják jóvá az 1958-as termelési tervet, valamint azt, hogy milyen arányban növelik majd az oszthatatlan alapot. Az iratosi Tudor Vladimirescu mezőgazdasági társulás nagygyűlése például úgy döntött, hogy a meglévő földterületet két mezei brigád keretében dolgozzák, az összes növényeket közösen művelik, a terményelosztást az egész terület termelési közpárányosa alapján végzik. Az oszthatatlan alap bővítésére a terményből 3 százalékat, a szerződött ipari növényekért kapott pénzösszegből pedig minden hektár után 5 százalékat csatolnak az oszthatatlan alaphoz. Hasonló határozatot hoztak még az iratosi Infratirea, a Harea-i Augustus 23 társulások is. A mácsai Május 1 és a November 7, valamint a kisiratosi Infratirea és a kurtosi Augustus 23 mezőgazdasági társulások úgy döntöttek, hogy ebben az évben a gabonafélék 5 százalékát fordítják az oszthatatlan alap növelésére. Noha rajonunkban a legtöbb mezőgazdasági társulásban tiszteltet tartják az alapszabályzatban foglalt

A Magyar NK-ból

A dorogi mészégető

Dorogon üzembehelyezték Európa legmodernebb automatikus mészégető kemencéjét. A képen a mészégető kemence látható.

Magyarországi emlékeimből

LEGUTÓBB a Irtá: SABIN V. DRAGOI, Liszt — Bartók az RNK művészetének érdemes mestere

Magyar Népköztársaságban. Eppen a nemzetközi Liszt-verseny záróünnepségére érkezünk meg; a verseny győztese, az első és második díjat nyert fiatal zongoristák játszottak ezen az estén a verseny pályaműveit. Felejtetetlen szép este volt, nagy műveltséget nyújtott valamennyiünknek és a Magyar Népköztársaság életében mindaddig példátlan, nagyszabású nemzetközi zeneverseny magas művészi színvonaláról tanuskodott. En a magam részéről a Bartók-fesztiválra voltam hivatalos, mint az ünnepségek nemzetközi Bartók-bizottságának tagja s a román delegáció vezetője. Vendégül gazdáink megkülönböztetett figyelemmel és őszinte baráti szeretettel fogadták a Román Népköztársaság muzikus-delegációját, amely a legnagyobb számú volt az összes küldöttségek közül. Különleges meghívottként jött velünk George Georgescu és Constantin Silvestri — két világhírű karmesterünk — az RNK népének művészei. Küldöttünk tagjai voltak még Zeno Vancea és Oláh Tibor zeneszerzők és Halmos György zongoraművész, aki a Bartók-ünnepségek keretében koncertezett.

MEGERKEZESÜNK másnapján nyitották meg a Bartók-fesztivált a Magyar Tudományos Akadémián megtartott ünnepi üléssel. Az ülésen a mai magyar zeneművészet vezéralakja, Kodály Zoltán, a nagy zeneszerző elnököl. Aznap este kezdődtek a sorozatos hangversenyek. Bartók műveit adták elő s a mai magyar zeneszerzők új alkotásait is. Örömmel töltött el, hogy a modern zene világviszonylatban e kimagasló alakját mekkora tisztelettel, szeretettel veszik körül hazájában s hogy milyen termékenyítő hatással van a mai magyar muzikusok nemzedékére a Bartók alkotómunkája és folklor-kutatói, népzene-feldolgozó hagy-

léta. En magam személyesen is ismertem Bartókot egészen fiatalon, Temesváron, Moravetz zeneiskolájában. Akkor még nem jelent meg román népzene-gyűjtemeim, de a figyelmes és érdeklődő Bartók már tudott ilyenirányú tevékenységeről és ő válogatta ki a sorozatból kiadásra méltókat a két táncot, a Hodoroagát és a Zdranganiát, mely gyűjtemeim közül valóban elsőnek megjelent...

A Bartók művein kívül nagyortanulóságos volt hallanunk a mai magyar zeneszerzők — az idősebb és az ifjabb nemzedék — alkotásait, amelyek nagy elismerést váltottak ki a külföldi országok küldötteiből. A modern magyar zene alapjait szolgáló szép magyar népdalok adja meg ezeknek a műveknek a varázsát. Engem különösen megragadott kedves a nagybarabcsúli barátságom, Kodály Zoltánnak gyönyörű Hány János, amelyből itthon minálunk, rádió, vagy hangversenyteremben csak részleteket hallottam s ezuttal nyílt alkalmam a budapesti Operaházban a teljes dalművet látni és hallani. Nagyon tetszett még Járányi Pál Vörösmarty-szimfóniája is.

SOK JÓ BARATOM, kollégáim, munkatársam van a magyar zenészek és folkloristák között, akikkel levelezésem is állók. Országaink felszabadulása után, a szocializmus platformján kialakult és egyre erősödő baráti kapcsolataink igen termékeny hatással vannak mindkét nép zeneművészetének, folklorikájának fejlődésére. Ami annakidején, Bartók nagyszerű utód tevékenységének korában, a népi kultúránk néhány rajongójának elszigetelt és támogatásban nem részesülő munkája és álma volt csupán, az ma minálunk is, Magyarországon is kormányprogram a művelődés terén. Ma, országaink politikai és kulturális életében teljes diadalt aratott a két szomszéd nép testvériségének gondolata, az a gondolat, amelyért többek között Bartók és román barátai, a két ország haladó tudósai és művészei még a burzsoáz-földesuri kormányok nacionalista uszítása idején is sikra szálltak.

Örömmel olvasom most, hogy magyar kormány- és pártkultúrális látogat el országunkba. Ez a látogatás tovább mélyíti országaink és népeink barátságát, testvéri együttműködését, ami népi kultúránk, művészetünk felvirágzását eddig is elősegítette és ezután is elősegíti.

Román—szovjet műszaki tudományos együttműködés

A Minisztertanács nemrég jóvá hagyta a román-szovjet műszaki-tudományos együttműködési bizottság kilencedik ülésének felvett jegyzőkönyvét. (Agerpres).

Román—szovjet kulturális együttműködés

A Román Népköztársaság Minisztertanácsa a napokban határozatot hozott a Román Népköztársaság és a Szovjetunió közötti 1958. évi szöveg kulturális együttműködési terv elfogadásával kapcsolatban.

A lengyel kormány emlékirata az atommentes övezetre vonatkozó javaslatról

VARSO. (Agerpres). — A PAP hírgyűjtemény közli a Lengyel Népköztársaság kormányának alábbi emlékiratát, melyről hírt adtak már lapunkban:

A Lengyel Népköztársaság kormánya 1957 október 2-án javaslatot terjesztett elő az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlésén egy közép-európai atommentes övezet kialakítására vonatkozóan. A Csehszlovák Köztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság kormányai bejelentették, hogy hajlandók csatlakozni ehhez az övezethez.

A Lengyel Népköztársaság kormánya abból az alapelvből indul ki, hogy a javasolt atommentes övezet létrehozása a nemzetközi légtér, előmozdítja a szélesebbkörű leszerelési tárgyalásokat és más vitás nemzetközi problémák megoldását, míg a nukleáris fegyverkezés folytatása és kiterjesztése más országokra kétségtelenül ahhoz vezetne, hogy állandósulna Európa megosztottsága egymással szembenálló blokkokra és bonyolultabbá tenné a helyzetet, különösképpen Közép-Európában.

A Lengyel Népköztársaság kormánya 1957 decemberében diplomáciai úton megismételte javaslatát.

Szemellettartva a lengyel kezdeményezés széleskörű visszhangját, valamint a szóbanforgó javaslat körül kibontakozott vita konklúzióját, a Lengyel Népköztársaság kormánya az alábbiakban részletesebben ismerteti javaslatait, amelyek megkönynyíthatják a tárgyalásokat és a meg egyeztetést ebben a kérdésben:

I. A javasolt övezet Lengyelország, Csehszlovákia, a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság területét foglalja magába. Ezen a területen nem gyártanak és nem tárolnak nukleáris fegyvereket, nem helyeznek el fegyvereket, nem kezelik szükséges anyagokat és berendezéseket; e terület ellen tilos volna nukleáris fegyvert használni.

II. Az atommentes övezet megteremtéséből fakadó kötelezettségek a következők elveken alapulnak:

1. Az ebben az övezetben részvevő államok kötelezettséget vállalnak arra nézve, hogy nem gyártanak, nem tárolnak, saját céljakra nem hoznak be semmilyen nukleáris fegyvertípust, és nem engedik meg ilyen fegyverek elhelyezését területükön, továbbá, hogy nem szerelnek fel és nem tűznek meg területükön nukleáris fegyverek kezeléséhez szükséges anyagokat és berendezéseket, beleértve a rakétaindító pályákat is.

2. A négy nagyhatalom (Franciaország, az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia és a Szovjetunió) kötelezik magukat a következőkre:

a) nem tartanak nukleáris fegyvereket az övezetbe tartozó államok területén állomásozó csapataik fegyverzetében; az ehhez az övezethez tartozó államok területén nem tartanak és nem szerelnek fel nukleáris fegyverek használatához szükséges anyagokat és berendezéseket, beleértve a rakétaindító pályákat is;

b) semmilyen formában sem bocsátanak az e területen lévő kormányok vagy más szervek rendelkezésére semmilyen típusú nukleáris fegyvert, valamint ezek használatához szükséges anyagokat és berendezéseket.

3. A nukleáris fegyverrel rendelkező hatalmaknak kötelezettséget kell vállalniuk, hogy ezt a fegyvertípust nem használják az övezet területén, vagy az ezen a területen lévő bármilyen célpont ellen.

Ezek a hatalmak ilyenformán kötelezik magukat arra, hogy tiszteljen tartják az övezetnek, mint atommentes területnek a státusát, s e terület ellen nem használnak nukleáris fegyvert.

4. A többi állam, amelyeknek csapatai az övezetbe tartozó bármely állam területén állomásoznak, hasonlóképpen kötelezik magukat arra, hogy nem tartanak nukleáris fegyvert csapataik fegyverzetében és hogy ezt a fegyvert nem bocsátják a szóbanforgó területen lévő kormányok vagy más szervek rendelkezésére. Ezek az államok az övezetbe tartozó országok területén nem helyezhetnek el nukleáris fegyver használatához szükséges anyagokat és berendezéseket, sem pedig rakétaindító pályákat és nem bocsátanak ilyeneket a szóbanforgó területen lévő kormányok vagy más szervek rendelkezésére.

A fenti kötelezettségek teljesítésének részletes módjait közösen egyezményben lehetne megállapítani.

III. 1. A szakasz 1. 2. és 4. pontjaiba foglalt kötelezettségek hatékonyának és végrehajtásának biztosítása céljából az érdekelt államok kötelezik magukat arra, hogy a javasolt övezet területén egy kiterjedt és hatékony ellenőrzési rendszert létesítsenek és ennek alávetik magukat.

Ez a rendszer felölelné mind a szárazföldi, mind a légi ellenőrzést. Ugyanakkor megfelelő ellenőrző állomásokat is kijelölhetnének — olyan jogkörrel és működési lehetőséggel, amely biztosítaná a felügyelet hatékonyását.

A szóbanforgó ellenőrzés részleteit és végrehajtási módjait illetően meg egyeztetésre lehetne jutni az eddigi tapasztalatok és azon tervezetek alapján, amelyeket az eddigi leszerelési tárgyalások során a különböző államok terjesztettek elő, olyan formában és olyan mértékben, ahogyan ezek az övezet területén alkalmazhatók.

Az atommentes övezet számára megteremtett ellenőrzési rendszer hasznos tapasztalatokkal szolgálhatna a szélesebbkörű leszerelési egyezmények megkötéséhez.

2. A javasolt kötelezettségek betartásának ellenőrzése céljából megfelelő ellenőrzési apparátust kellene létesíteni. Ebben részt vehetnének például az Északatlanti-paktum és a Varsói Egyezmény szervei által (esetleg ad personam) kinevezett képviselők. Az ellenőrző apparátusban hasonlóképpen részt vehetnének olyan államok polgárai vagy képviselői is, amelyek nem tagjai egyik európai katonai csoportosulásnak sem.

Az ellenőrző szervek létesítését, működési formáit és a tevékenységéről való beszámolás formáit illetően utólag lehetne egyezményt kötni.

IV. Az övezetben részt vevő államok kötelezettséget ígérnek egy megfelelő nemzetközi egyezmény útján lehetne megállapítani. A probléma ilyen értelmezése megoldása során azonban — egyesek véleménye szerint — bonyolultak támadhatnak. Ennek elkerülése a következőket lehetne tenni:

1. Négy, nemzetközi kötelezettség jelleggel bíró egyoldali nyilatkozat formájában megállapítani ezeket a kötelezettségeket és a nyilatkozatokat egy közös meg egyeztetéssel választott lefélémentes államnak átadni megöröszre;

2. közös dokumentum, vagy (az 1. pontban foglaltak szerint) egyoldali nyilatkozatok formájában leszoegezni a nagyhatalmak kötelezettségeit;

3. egyoldali nyilatkozatok formájában (az 1. pontban foglaltak szerint) megállapítani azoknak az államoknak a kötelezettségeit, amelyeknek fegyveres erői az övezet területén állomásoznak.

A Lengyel Népköztársaság kormánya a fenti javaslatok alapján azt indítványozza, hogy kezdődjenek tárgyalások az atommentes övezet létesítésére irányuló legutóbbi javaslatával kapcsolatos hirmagyarázatában hangsúlyozza, hogy ez a kezdeményezés a népeknek a fegyverkezési hajszát megszüntetésére, a béke biztosítására, az államok közötti barátságra és egy újabb háború kirobantásának megakadályozására irányuló akaratát tükrözi. A közép-európai magfegyvermentes övezet létesítése hozzájárulna a nemzetközi feszültség enyhítéséhez, alapul szolgálva az általános leszereléssel kapcsolatos tárgyalásokra és kedvező előfeltételt teremtené a megoldatlan nemzetközi kérdések rendezésére.

Csu En-laj beszéde a Koreai NDK Legfelső Népi Gyűlésének második ülésén

FENJAN. (Agerpres). Az Új Kína jelenti:

Csu En-laj, a Kínai NK államtanácsának elnöke, a kínai kormányküldöttség vezetője, február 19-én beszédet mondott a Koreai NDK Legfelső Népi Gyűlésének második ülésén.

A Kínai NK kormányküldöttségének vezetője tolmácsolta a koreai népnek a kínai kormány, a kínai nép üdvözlését és köszönetét a kínai küldöttség szívélyes fogadtatásáért.

Csu En-laj hangsúlyozta, hogy a Kínai NK és a Koreai NDK kormányküldöttségei közötti tárgyalások és

A lengyel kormány javaslata kedvező alapot képez a tárgyalásokra

BERLIN. (Agerpres.)

Pronge, a nyugatberlini városi tanács szabad demokrata párti csoportjának elnöke az ADN hírgyűjtemény tudósítójával folytatott beszélgetése során kijelentette, hogy a lengyel kormány közép-európai magfegyvermentes övezet létesítésére irányuló javaslata „kedvező alapot képez a tárgyalásokra.” Ezek a javaslatok ma igen nagy jelentőségűek, mivel a Kelet és Nyugat közötti tárgyalások tárgyköréül szolgálhatnak.

Az ADN hírgyűjtemény ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy Nyugat-Berlin városi tanácsa szabad demokrata párti csoportja javasolta, hogy Nyugat-Berlin városi tanácsa foglaljon állást a lengyel kormány javaslata mellett, tiltakozzék az atomrakéta-támaszpontok létesítése ellen a Német Szövetségi Köztársaság területén és a Bundeswehrnek atomfegyverrel és taktikai atomfegyverrel való fellegyverzése ellen.

TIRANA. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

A Baskhimi című lap a Lengyel Népköztársaság kormányának a közép-európai magfegyvermentes övezet létesítésére irányuló legutóbbi javaslatával kapcsolatos hirmagyarázatában hangsúlyozza, hogy ez a kezdeményezés a népeknek a fegyverkezési hajszát megszüntetésére, a béke biztosítására, az államok közötti barátságra és egy újabb háború kirobantásának megakadályozására irányuló akaratát tükrözi. A közép-európai magfegyvermentes övezet létesítése hozzájárulna a nemzetközi feszültség enyhítéséhez, alapul szolgálva az általános leszereléssel kapcsolatos tárgyalásokra és kedvező előfeltételt teremtené a megoldatlan nemzetközi kérdések rendezésére.

A szovjet katonai légierők fejlődése — Rugyenko marsall nyilatkozata a TASZSZ távirati ügynökség munkatársának —

MOSZKVA. (Agerpres).

A TASZSZ jelenti: Február 23-án ünnepelt meg a szovjet hadsereg jennállásának negyvenedik évfordulóját. A TASZSZ ügynökség munkatársa ezzel kapcsolatban több kérdést intézett Rugyenko marsallhoz, a Szovjetunió légierőinek nagyvezérkari főnökéhez a szovjet katonai repülés fejlődésére vonatkozólag. Rugyenko marsall a következőket jelentette ki:

A szovjet katonai légierő a Szovjetunió haderejének szerves része. Nem sokkal a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után létesült és együtt fejlődött a szovjet hadsereggel, az egész országgal.

A szovjet nép törekedett és legnagyobb részben régi típusú gépekkel álló repülőgéppálmányt örökölt a régi rendszertől.

Az Októberi Forradalom — mondta Rugyenko marsall — tág tevékenységi teret tárt a Szovjetunió technikai gondolkodása elő, tanintézeteket és tudományos kutatóintézeteket létesítettek a Szovjetunióban s így az állam hamarosan jelenlétét a saját üzemében gyártott repülőgéptípussal rendelkezett. 1929 és 1933 között, más új iparággal párhuzamosan, saját repülőgépgyártás létesült a Szovjetunióban.

A katonai légierők immár erős műszaki alappal rendelkeztek. 1929-ben készült el a „TB-3” négy motoros bombavető, Andrej Tupolov megalkotása és ez új fejezetet jelentett a repülőgépszerkesztés történetében. 1941-ben készült el a „MiG”, „LaG”, „JaK” típusú repülőgépek, az „IL-2” típusú katonai repülőgép, valamint a nehéz, közep s búkó bombavetők. Ezekben az években már jól felkészült repülőink, mérnökeink és technikusaink voltak.

A szovjet repülők számos világszűcsot mondhatnak magukénak, Valerij Csikalov, Georgi Bajdukov, Mihail Gromov, Andrej Jumasov, Mihail Vodopjanov és sokan mások nemzetközi hírnevre tettek szert.

A szovjet repülés a második világháború küszöbén számos szakemberrel és korszerű harci technikával rendelkezett, — mondotta ezután Rugyenko marsall. A há-

bor kezdetén azonban a repülőgépgyártak a jenyegetteli vidékekről az ország kérszébe költöztek és ezért nem származhatott túl azonnal az ellenség fölénnyel repülőgépekben. Nem sokára azonban az üzemek mind nagyobb számú korszerű repülőgépet gyártottak, légi fölényt vívtak ki és teljesen szétverték az ellenséget. A távirati ügynökség munkatársának, a szovjet repülésnek a háború utáni fejlődésére vonatkozó kérdésére, Rugyenko marsall a következőket válaszolta:

A Szovjetunió a háború utáni időszakban fontos sikereket ért el. A szovjet katonai légierő eme sikerek alapján erősödött meg és fejlődött. A légszavars repülőgépeket korszerű készülékekkel felszerelt lökhajtas repülőgépekkel helyettesítették. A katonai repülőgépek számára lehetővé vált, hogy bármikor, bármilyen légköri viszonyok között, nagy sebességgel és nagy magasságban repülhessenek. A nagy „TU-104” repülőgép után megjelentek a „TU-110”, „IL-18” típusú utasszállító repülőgépek, valamint a „TU-114” legnagyobb utasszállító repülőgép, mely leszállás nélkül 170 utast szállít Moszkvából Pekingbe avagy New Yorkba.

Korszerű technikával láttuk el a katonai légierőt is. A szovjet hadi repülők a hang sebességét meghaladó, nagy magasságba emelkedő és hatalmas távolságokat legyőző repülőgépeket vezetnek. A szovjet rakéták átrepültek a földrésszöki területre.

A Szovjetunió, csakugy mint a többi szocialista országoknak, hangsúlyozta nyilatkozata befejező részében Rugyenko marsall, semmilyen oka sincs bárki ellen is háborút indítani avagy katonai támadást intézni. A Szovjetunió érdeke a hosszantartó béke, amelyre szüksége van a kommunizmus építésére. Mivel azonban az imperialista erők békeellenes politikát folytatnak és veszélyt idéznek elő, a szovjet állam különleges gondot fordít az ország védelmi képességeinek, valamint az agresszorok támadásának visszaverésére, bármikor is készen álló haderejének megerősítésére.

Japán tiltakozik a Csendes-oceáni amerikai magfegyver kísérletek ellen

WASHINGTON. (Agerpres).

Japán hivatalosan tiltakozott az Egyesült Államoknál az ezidei Csendes-oceáni amerikai magfegyver-kísérletekre vonatkozó tervek ellen és követelte a kísérletek visszavonását.

A jegyzék hangoztatja, hogy amennyiben az amerikai kormány mégis végrehajtja a kísérleteket, Japán fenntartja magának a jogot, hogy a japán állampolgárokat ért károk megtérítését követelje.

A United Press szerint a tuniszi francia agresszió vitája a Biztonsági Tanácsban súlyos károkat okozhat a nyugati „egységnek”

PARIZS. (Agerpres).

Az a körülmény, hogy a francia kormány a tuniszi kérdésben elfogadta az angol és az amerikai kormány „jószolgálatait”, a nyugati hirmagyarázók ismét felvetik az atlanti szövetségesek viszonyának kérdését. A francia-tuniszi feszültség kialakulása után az amerikai külügyminisztérium azonnal, diszkretné, avagy kevésbé diszkretné, utalt arra, hogy esetleg hajlandó a „közvetítő szerepet vállalni”. Az amerikai sajtó kérés nélkül hangoztatta: „Eljött az ideje annak, hogy az ügyben érdekelt Egyesült Államok közvetítés formájában közbejéjen”. (A New York Times). Franciaország tuniszi nehézségei, valamint az a lehetőség, hogy a Biztarta-i tuniszi tengeri támaszpontot elfoglalják a franciák helyett, erősen csábította az angol diplomáciát is. A Biztarta-i támaszpont, amely — a United Press állítása szerint — a franciáknak egy millió dollárjukba került, ugyanakkor rendkívül nagy jelentőségű a NATO-egyezmény katonai rendszerében. A News Chronicle című angol lap egyik nemrég megjelent cikkében azt állítja, hogy Franciaország már nem képes reális politikát folytatni ebben a NATO számára annyira fontos térségben.

„Franciaország szövetségesének — hangoztatja a lap — joguk és kötelességük közbejéni Észak-Afrikában. Azzal kapcsolatban, hogy a francia kormány elfogadta az angol

és amerikai kormány „jószolgálatait”, a United Press hangoztatta, hogy ez „nagymértékben megnöveli Anglia és az Egyesült Államok felelősségét Észak-Afrikában”, vagyis más szavakkal kihangsúlyozza az Egyesült Államok és Nagy-Britannia beavatkozását a volt észak-afrikai francia gyarmatokban. A nyugati fővárosok politikai hirmagyarázóit másrészt úgy vélik, Washington és London az utóbbi pillanatban el tudják képzelni, hogy a francia-tuniszi incidens a Biztonsági Tanács vitássá válik. A francia agresszió vitája a Biztonsági Tanácsban — hangoztotta a United Press — súlyos károkat okozhatna a nyugati „egységnek”, mivel mind Anglia, mind az USA a nemzetközi közvéleménynek a tuniszi események miatti felháborodása miatt igen nehéz helyzetbe kerülne, ha a Biztonsági Tanácsban le kellene szögeznie álláspontját. Nyugati sajtóügynökségek hangoztazzák, hogy egyelőre még nem nyert megállapítást, hogy a tuniszi kormány által is elfogadott angol-amerikai „jószolgálatok” milyen formát öltenek. Nyugati diplomáciai körökben úgy vélekednek, hogy Franciaország, Tunisz, az USA és Anglia részvételével esetleg értekezletet hívatnak össze. A France Presse hírgyűjtemény szerint a tuniszi kormány szökvői kijelentették, hogy akármilyen tárgyalás előfeltelege, hogy a francia kormány elvben vállalja az összes francia csapatok kivonását Tuniszból.

Tizenöt kormányfő válaszolt eddig Bulganyin január 8-i üzenetére

WASHINGTON. (Agerpres.) — Mint ismeretes, a Szovjetunió az a javaslata, hogy az elkövetkező két-három hónapban hivjanak össze magassikú kormányfői értekezletet, igen nagy érdeklődést váltott ki.

A semleges politikát folytató országok rendkívül kedvezően fogadták a nemzetközi feszültség enyhítésére vonatkozó szovjet javaslatokat. Ez azt bizonyítja, hogy ezek a javaslatok valóban megfelelnek a béke és az országok közötti megértés érdekeinek.

Eddig a következő országok kormányfői válaszoltak N. A. Bulganyin január 8-i üzenetére:

Afganisztán, Anglia, Ausztria, Belgium, Kanada, Dánia, Egyiptom, Nyugat-Németország, Görögország, India, Luxemburg, Norvégia, Portugália, az Egyesült Államok és Svédország kormányfői.

„Egyetértünk Önnel abban — hangzik a többi között Dzsawaharlal Nehru indiai miniszterelnök válasza —, hogy a csúcserkeztet éppannyira óhajtott, mint amilyen szükséges is. Összintem remélem — hangoztotta az indiai miniszterelnök válaszában befejező részében, — hogy a Szovjetunió kezdeményezése hozzá fog járulni a nemzetközi feszültség enyhítéséhez és a béke megszilárdulásához.”

Samal Abdel Nasszer még az Egyesült Arab Köztársaság megalkulása előtt válaszolt N. A. Bulganyin üzenetére. Nasszer elnök hangoztotta: a Közel- és Közép-Kelet, valamint a világba megöröszés érdekében érdekelte Egyiptom üdvözlé a nagyhatalmak közötti tárgyalások gondolatát.

Az atlanti paktum tagállamainak kormányai általában az angol kormányhoz hasonlóan vélekednek nap-

jaink legégetőbb kérdéséről, a magassikú értekezlet összehívásáról. „Szeretnénk részt venni egy kormányfői értekezleten — hangoztotta válaszában Mac Millan miniszterelnök. — Ezt azonban, véleményem szerint megfelelőképpen elő kell készíteni. Meg kell mondanom Önnek — és ezt nyilvánosan is kijelentem, — hogy egy ilyen összejövetel csak akkor lehet eredményes, ha körültekintő előkészítés előzi meg és ha az előkészítő munkálatok eredményeképpen világosan megmutatkozik, milyen jellegű és milyen jelentőségű kérdéseket kell felvenni az értekezlet napirendjére.”

Az angol miniszterelnök nem zárkózik el az elől, hogy „az előkészítő értekezlet diplomáciai úton történő titkos véleménycsere formájában legyen meg.”

Az angol kormány tehát már nem ragaszkodik az előzetes külügyminiszeri értekezlet összehívásához, más nyugati kormányok már említett sem tesznek erről. John Diefenbaker kanadai miniszterelnök például kijelenti, hogy közvetlenül tárogatná N. A. Bulganyinnak a magassikú értekezletre vonatkozó javaslatait, ha megfelelő biztosítékot kapna arra nézve, hogy egy ilyen értekezlet kedvező eredménnyel járna.

Görögország miniszterelnöke hasonlóképpen hangoztatja: országa a csúcserkeztet előkészületeinek minél sürgetőbb megkezdése mellett fog állást.

Számos kormányfő, köztük India és Svédország kormányfői kijelentik, hogy ha meghívást kapnak, nem fogják elutasítani egy ilyen értekezleten való részvételüket. Adenauer kanclár polemitizál és egyáltalán nem konstruktív jellegű válasza élesen eltér a fentebb említett válaszok-

tól. Adenauer kancellár levele nem tartalmaz egyebet, mint oklatan vádaskodást a Szovjetunióval szemben. A Német Szövetségi Köztársaság kormánya egyébként az egyetlen, amely kitart amellett, hogy a magassikú értekezlet előkészítésének egyetlen módja a külügyminiszterek értekezletének összehívása.

Eisenhower elnök február 17-i válaszában a többi között kijelenti a következőket: „Attól félek, hogy a polémia nem segít hozzá bennünket ahhoz, hogy ráleljünk a jobb viszonyok kialakításának útjára.” Az elnök ennek ellenére igen polemitikus hangnemen válaszol Bulganyin üzenetére.

„Az Egyesült Államok elnöke ellenzi a további üzenetváltást, noha az eddigi üzenet- és levélváltás nagy mértékben egyengette a magassikú értekezlet összehívásának útját.

Az elnök megismétli azt a javaslatot, hogy mondjunk le az egyhangú szavazás elvéről az ENSZ biztonsági tanácsában. Ennek célja nyilvánvalóan az, hogy ezt a fontos nemzetközi szervezet a nyugati blokk politikájának eszközevé tegyék. Az elnök kéri, hogy vezessük be a kozmikus tér ellenőrzését, márpedig ezen a területen az Egyesült Államok — mint ismeretes — továbbra is előnyösebb helyzetben van.

Az USA elnöke, amidőn a központi kérdéshez érkezik, vagyis a magassikú értekezlet problémájához, úgy vélekedik, hogy itt „holtponton” jutottunk, mivel a Szovjetunió egy ilyen értekezleten nem hajlandó megvitatni olyan kérdéseket, mint a népi demokratikus országok belső rendszere, a német kérdés és más problémák, márpedig az Egyesült Államok csak úgy hajlandó részt venni egy csúcserkeztetben, ha ezeket a kérdéseket is megvitatják.

„Meglehet — hangzik a többi között a levél, — hogy kevésbé hivatalos és a nagy nyilvánosság mellőzésével kialakított kapcsolatok után inkább kilendíthetnénk holtpontjáról a kérdést. E kapcsolatok segítségével azután egyezkedni kellene megállapítani, hogy lehetséges-e vagy sem egy magassikú értekezlet összehívása.

Eisenhower elnök kijelenti, hogy egy csúcserkeztet lehetőségének megállapítása érdekében „véleménycserét kellene folytatni narukveti vagy külügyminiszteri szinten” s hozzá teszi, hogy „függetlenül a szükséges előkészítő eljárásról, az Egyesült Államok nem mondhat le az amerikai külügyminiszter részvételéről.”

D. Eisenhower nem ismeri el, hogy az USA-ban vannak olyan személyek, akik háborúra uszítanak és háborus propagandát üzenek, noha az amerikai lapok bő teret biztosítanak hasábjaikon az efféle nyilatkozatoknak és áldatlan hatásuk miatt nem egyszer meg a nyugati sajtó is bírálta őket.

Eisenhower elnök üzenete befejező részében kijelenti, hogy Amerikának és a Szovjetunióknak kölcsönösen jobban meg kellene ismerni egymást s üdvözlö a két ország közötti nemrég létrejött kulturális együttműködési egyezményt.

Az elnök úgy vélekedik, hogy a Szovjetunió kiváló gondolkodóinak és befolyásos személyiségeinek el kellene látogatniuk az Egyesült Államokba” és hogy „tjainkban kölcsönösen jobban meg kellene ismerni egymást.”

Eisenhower elnök válaszából végeredményben nem tűnik ki világosan, hogy kész-e részt venni vagy sem egy magassikú értekezleten.